

STAUROS

Č. 21 október/november 2018

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Ešte zo školských čias vo mne zostalo poznanie, že nie je dôležitý iba správny výsledok. Rovnako dôležitý je aj postup, ktorým sa k tomu výsledku dopracujem. Je dôležité, aby som nestrielal len tak naslepo a vzbudzoval falošný dojem, že veci rozumiem. A toto som znova objavil pri podobenstve 22. Nedele po Päťdesiatnici. (Lk 16, 19-31) Aj tu vidíme dva príklady s jasným výsledkom. Jeden životný príklad skončil v stave neba, druhý v stave pekla. Ale rozumieme dobre aj postupu týchto dvoch príkladov? Prečo sa vlastne ocitli tam, kde sa ocitli? Skúsme sa preto opäť bližšie pozrieť na pozadie i detaily tohto príbehu.

V pozadí teda stojí predstava Izraela. Tá bola v začiatkoch celkom jasná. Boh odmeňuje spravodlivého a trestá hriešnika. Klasická schéma. Hriech znamená nešťastie, spravodlivosť naopak šťastie. Lenže potom prišla iná skúsenosť. Skúsenosť zajatia. Bohom vyvolený Izrael zrazu trpí viac ako tí, ktorí ho zotročili. Čoraz viac sa ukazuje, že sa väčšmi vypláca cynizmus a egoizmus, a že spravodlivému človeku je na tomto svete určené utrpenie. Preto sa najmä žalmy pokúšajú vyrovnat' s týmto rozporom. To sú tie zúfalé výkriky človeka: Prečo Boh mlčí pri takej nespravodlivosti?! Prečo vôbec trpí spravodlivý?!

Ako vhodná vzorka nám môže poslúžiť žalm 72. Môžeme ho v istom ohľade považovať za duchovné pozadie nášho podobenstva. Jasne tu pred sebou vidíme postavu bohatého hýrivca, na ktorého sa modliaci - Lazár - sťažuje: „Lebo som žiarlil na chvastúňov, keď som videl, ako bezstarostne si žijú hriešnici. Neprekáža im zhola nič, sú zdraví a vypasení, nesuzujú sa ako iní smrteľníci, ani netrpia ako iní ľudia. Preto ich pýcha ovíja s'a náhrdelník a násilnosť ich zahaľuje ako rúcho. Akoby z tuku sa liahne ich zloba a vybuchuje zlomyseľnosť. Posmieľajú sa a zlomyseľne hovoria, povýšenecky sa zastrájajú. Ústa dvíhajú proti nebu a jazyk sa im vláči po zemi. [...] Vravia si: „Vari to vidí Boh? A vie o tom Najvyšší?“ Hľa, to sú hriešnici: bezstarostne si žijú a hromadia bohatstvo.“ (Ž 72,3-12)

A spravodlivý, ktorý trpí a vidí toto všetko, pociťuje riziko, že sa vo svojej viere mylí. Naozaj to Boh nevidí? Nepočuje? Aký má zmysel snažiť sa o čistotu a spravodlivosť? Nemáme pocit, že tá situácia je nám akosi dobre známa? Akoby žalmista opisoval situáciu 21. storočia po Kristovi. Akoby svet patril tým, ktorí majú moc. Akoby mal pravdu ten, kto má

viac peňazí. Akoby šťastní boli len tí, ktorých outfit stál aspoň 5 000 €. A na tomto pozadí potom vyzerá kresťan ako chudák, pomýlený, bezmocný a nešťastný... Čo by mohlo riešiť túto situáciu? Jedno z riešení naznačuje žalm 16. Tu sa hovorí o dôležitej veci, ktorú môžeme urobiť: Prebudiť sa! Ja však v spravodlivosti uzriem tvoju tvár a až raz vstanem zo sna, nasýtím sa pohľadom na teba.“ (Ž 16,14-15) A v tejto vete je ukryté riešenie. Lebo si často pripadáš akoby uspatý týmto svetom. Som pod anestetikom, ktorý sa volá hriech, egoizmus, ľahostajnosť... Potrebujem sa prebudiť do reálneho sveta. Do sveta, v ktorom vládne Boh. Do sveta, v ktorom má Boh všetko pod kontrolou. Potrebujem sa prebudiť do neba.

A ako sa do toho neba prebúdzajú? Boháč z dnešného podobenstva si myslel, že na to treba senzáciu. Preto prosí Abraháma, aby poslal Lazára zo záhrobia. Keď sa zjaví pozostalým, zmenia svoj život. A často si to myslím aj ja. „Dobre, Pane Bože. Ja ti teda uverím, ak urobíš tento zázrak. Ja už potom budem žiť ináč,“ hovorím si. Áno, zhruba dva týždne až tri mesiace. A znova pomaličky zaspávam „spánkom“ starého človeka. Znova sa vraciam do starých koľají egoizmu a ľahostajnosti. Preto bohatý človek dostáva jasnú odpoveď: „Majú Mojžiša a Prorokov. Nech ich počúvajú!“ Z anestézie hriechu ťa neprebudí zázrak, ale slovo. Tak ako ma do spánku hriechu dostalo slovo Zlého, ktorému som uveril. Tak z toho spánku hriechu ma prebúdzajú iné slovo, ktorému mám uveriť. Ale tentoraz je to slovo Boha. Pán Ježiš prebudil ľudí, ktorí zaspali spánkom fyzickej smrti, svojim slovom. A podobne robí aj s nami. Chce nás prebudiť. Do spánku hriechu ma dostalo klamstvo Zlého – budeš ako boh, ale bez Boha. Ty sa postavíš na Jeho miesto. A naopak. Z toho spánku ma prebúdzajú slovo Pravdy: Budeš ako Boh – ale s Bohom. Nie bez Neho. Ale vo vzťahu s Ním. Lebo my už vieme, že v tomto bol rozdiel medzi bohatým človekom a Lazárom. Bohatý súdil Boha za svoj život, Lazár nie. A toto je ten paradox. Bohatý človek po smrti Abrahámovi vlastne hovorí: Boh pre mňa neurobil dosť. Mojžiš a proroci – Božie slovo nestačí! Boh je vlastne na vine, že som sa dostal do stavu pekla. Pripomína prvého človeka Adama, ktorý robí to isté. Obviňuje Boha za svoj hriech, za svoje zlyhanie: To žena, ktorú si mi dal Ty, ma naviedla na hriech!

Z dnešného podobenstva môžeme vyčítať toto jasné pozvanie Pána Ježiša: „XY, hovorím ti vstaň! Vstaň z hriechu. Prebud' sa a nesúď Boha za svoj život, za svoje zlyhanie. Naopak. Presvedč sa sám, že On ti chce dať to najlepšie. Chce ti dať seba samého.

ĎAKOVNÁ PŮŤ DO „VEČNÉHO MESTA“

Pri príležitosti desiateho výročia zriadenia bratislavskej eparchie (2008) sa v dňoch 5. až 8. októbra 2018 konala eparchiálna púť do Ríma. Takmer stovka našich pútnikov vedená eparchom – vladykom Petrom Rusnákom sa tak pridala k vyše tisícke pútnikov z prešovskej archieparchie, ktorí prišli do večného mesta, aby si pripomenuli dvojsté výročie ustanovenia Prešovskej eparchie, ako aj ďalšie významné výročia, ktoré Gréckokatolícka cirkev na Slovensku tohto roku slávi.

Jedným z vrcholných momentov programu púte bola účasť na osobitnej audiencii, ktorú slovenským gréckokatolíkom udelil Svätý Otec František v sobotu doobeda v Aule Pavla VI. Poobede sa pútnici zúčastnili na archijerejskej liturgii v Bazilike Santa Maria Maggiore, pri ktorej si mali možnosť vypočuť homíliu arcibiskupa Cyrila Vasiľa. Ako uviedol sekretár východnej kongregácie, tento rímsky chrám je pre gréckokatolíkov osobitne významný: práve na oltár tejto baziliky položil pred 1150 rokmi pápež Hadrián slovanské liturgické texty, ktoré tu na schválenie priniesli sv. Cyril a Metod.

V nedeľu napoludnie sa pútnici zhromaždili na Svätopeterskom námestí, aby si vypočuli krátky príhovor Svätého Otca a pomodlili sa spoločne Anjel Pána. V rámci pozdravov jednotlivým skupinám pútnikov, pápež nezabudol pozdraviť aj gréckokatolíkov zo Slovenska.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 22. - 28. 10. 2018

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Anna, <i>panychída</i>
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	23. po Päťdesiatnici, 6. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 29. 10. – 4. 11. 2018

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Anna, Štefan, Andrej, Katarína
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Štefan, Anna, Anna, Zeke
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>panychída na cintoríne</i>
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	24. po Päťdesiatnici, 7. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V nedeľu, 21. 10. 18 bude po sv. liturgiách jesenná zbiera na misie. Jej účelom je podpora misijných aktivít Katolíckej cirkvi v krajinách tzv. tretieho sveta. Tentoraz je cieľom podpory Etiópia. Vopred ďakujeme za Vaše dary.
- Aj tento rok sa môžeme zapojiť do projektu *Sviečka za nenarodené deti*. Tento projekt, ktorý organizuje Fórum života n. f., môžete podporiť zakúpením sviečky, jej zapálením a umiestnením do okna domova večer 2. novembra. Malé plastové sviečky sú za min. príspevok 1 € a veľké sklenené za min. príspevok 4€. Viac konkrétnych informácií o aktivitách Fóra života ako aj o použití vyzbieraných finančných prostriedkov nájdete na ich stránke www.sviecka.forumzivota.sk.
- Vo štvrtok, 1. 11. 18 slávi latinská cirkev sviatok *Všetkých svätých*. V piatok, 2. 11. 18 je *Pamiatka zosnulých*. Preto sa v ten deň, po sv. liturgii pomodlíme panychídu za našich zosnulých pri centrálnom kríži na Ondrejskom cintoríne.
- **Piatok, 2. 11. 18** je **prvým piatkom** v mesiaci, a teda príležitosťou prijať odpustenie vo sviatosti zmierenia. V tento deň budú *dve sv. liturgie* – jedna o 7.00 h. a druhá o 17. 00 h, pričom bude v chráme počas celého dňa možnosť prísť k sv. spovedi.
- V **nedeľu, 4. 11. 18** budeme znova sláviť sv. liturgiu v Kostole Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17. 00 h.
- Pozývame vysokoškolskú a pracujúcu mládež na pravidelné stretnutia v utorky, po sv. liturgii do priestorov eparchiálneho úradu. Stretnutia vedie o. Andrej Škoviera.
- Ďalšie stretnutie detí pripravujúcich sa na prvú sv. spoveď a eucharistiu bude v sobotu 10. 11. 18 o 15. 30 hod.
- V mene našich chrámových zborov Chrysostomos a Kyrillomethodeon, ktoré pravidelne skrášľujú spevom naše sv. liturgie, chceme poprosiť nových spevu schopných veriacich o službu v týchto zboroch. Kvôli úbytku členov je ich situácia naďalej kritická.
- Priebežne pripomíname projekt internetovej televízie www.logos.tv. Táto televízia sa snaží o väčšie zviditeľnenie a propagáciu našej cirkvi. Súčasťou tohto projektu sú pravidelné prenosy bohoslužieb z viacerých chrámov, vrátane nášho.
- V ponuke je kniha od gréckokatolíckeho kňaza *ICDr. Jozefa Ivana* s názvom *365 zamyslení nad Božím slovom a životom* za cenu 17 €/exemplár.

ĎAKUJEME

- Pri mimoriadnej zbierke na opravu požiarom zničeného biskupského sídla Oradea v Rumunsku sme v nedeľu, 7. 10. 18 prispeli sumou 965 €. V mene rumunských gréckokatolíkov srdečne ďakujeme.
- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 100 €. Vyslovujeme „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. Žačikovej a Suslej (13. 10. 18) a spoločenstvu Modlitby matiek (20. 10. 18)
27. 10. 18 upratuje: rod. Krajňáková.
3. 11. 18 upratuje: rod. Semberová a Vavríková

BLAHOŽELÁME

- V nedeľu, 30. 9. 2018 prijal iniciačné sv. tajomstvá v našom chráme *Tobiáš Benedikt Kutka*. Novoosvietenému Božiemu služobníkovi a jeho rodine blahoželáme a vyprosujeme pokoj, zdravie a Božie požehnanie na *mnohaja i blahaja lita*.“

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717